

Branko Milisković
Anicka Yi
Katarina Zdjarar
Helgi Þorgils Friðjónsson
Vadim Fiškin
Dineo Seshee Bopape
Cao Fei
David Maljković
Jean-Jacques Lebel
Cindy Sherman
Olya Kroytor
Dominik Lang
Eva Kořátková
Dušan Otašević
Vladimir Veličković
John Divola
Ann Lislegaard
Urban Zellweger
Bjarne Melgaard
Fabrice Hyber
Erró
Tijana Kojić
Elika Hedayat
Yoko Ono
Takashi Murakami
Cui Jie
Nina Ivanović
Anselm Kiefer
Marja Čalić
Romuald Hazoumė
Marguerite Humeau
Gabriela Friðriksdóttir
Nemanja Nikolić
Marta Jovanović
Kazumi Nakamura
Aleksandra Domanović
Tom Sachs
Vuk Ćuk
Agnieszka Polska
Sumakshi Singh
Helen Marten
Olafur Eliasson
Magali Reus
Ana Prvački
Ivan Grubanov
Fernanda Gomes
Radenko Milak
Pamela Rosenkranz
Claude Rutault
Athena Papadopoulou
Chiharu Shiota
Mathis Altmann
Torbjørn Rødland
Jelena Mijić
Lidija Delić
Marie-Ange Guilleminot
Darja Bajagić
Larry Bell
Maja Đorđević
Korakrit Arunanondchai
Ivana Bašić
Hemali Bhuta
Jan Cheng
Jasmina Cibic
Yu Honglei
Tobias Madison
Djordje Ozbelt
Paulo Nimer Pjota
Hannah Weinberger
Xu Zhen
Alex Baczynski-Jenkins
Donna Wą Kúkama

Danas

subota/nedelja 15-16. septembar 2018.

ЧУ

ДО

К

АКО

Ф

ОН

ИЈ

Е

ОКТОБАРСКИ
САЛОН

БЕОГРАД
15. IX - 28. X 2018
oktobarskialon.org

DANIEL i GUNAR KVARAN, kustoski duo 57. Oktobarskog salona

Globalizacija može biti i šansa

Današnji umetnik odbacuje bilo kakvu ideju norme, kategorije, granice... i daje sebi potpunu slobodu za ostvarenje svojih projekata. Kao svoj gazda, umetnik postavlja sopstvena pravila i služi se svime što je umetnost i neumetnost. Uzima ono što hoće u svoje radove i u svoju ideju o umetnosti - kažu za *Danas* Daniel i Gunar B. Kvaran (Danielle & Gunnar B. Kvaran), kustoski duo ovogodišnjeg 57. Oktobarskog salona, koji ove godine traje od 15. septembra do 28. oktobra, a na njemu učestvuju 72 umetnika/ca od čega 20 iz Srbije i regiona.

Prema rečima kustosa, *Čudo kakofonije* metafora je za raznovrsnost koja je glavna karakteristika današnjeg sveta umetnosti.

- Raznovrsnost se odnosi na umetničke generacije, na umetničke jezike i tematike - kažu, dodajući da su se pri izboru trudili da nađu umetnike veoma originalne i sa izrazitim umetničkim profilima.

■ **Da li je koncept „Čudo kakofonije“ iznedrio teme i motive na koje biste želeli da nam ukažete?**

- Kad je reč o temama nema domena estetičkog, društvenog, političkog, istorijskog naučnog, vezanog za životnu sredinu, obrazovnog, kulturološkog, političkog koji je izmakao istraživanju i kritičkom razmatranju umetnika na bijenalu. Oni se prihvataju svake teme. Džon Divola (John Divola) na primer, u svojim crno belim postapokaliptičnim fotografijama, beleži čimove razaranja počinjene u jednoj napuštenoj bivšoj američkoj vazduhoplovnoj bazi. Lari Bel (Larry Bell) istražuje interakcije između svetlosti materije i boje u svojim slikama optičkih iluzija *Mirage Paintings*. Magali Reus sa svojim hladnim, preciznim, metalnim skulpturama referiše na pokrete tela i mašine kroz urbani prostor. Margaret Humei (Marguerite Humeau) nadahnuta je praihistorijskim vremenom, naučnim i okultnim znanjem radi stvaranja venserskih mozгова koji imaju moć predviđanja. Dušan Otašević u svojoj novoj skulpturi povlači paralelu između otvorenog sveta renesanse sa svim njenim mogućnostima s jedne strane i našim svetom i njegovim ograničenjima sa druge strane. Umetnička kreativnost se pokazuje veoma raznovrsnom i po izboru tema. Nekoliko radova su potekli iz životnih iskustava umetnika i njihovih reakcija na istorijske događaje. Pitanja pamćenja zajedno sa pitanjima identiteta igraju središnje uloge u radovima nekolicine umetnika. Stanje i predstavljanje žene su u središtu žena umetnica, poput Darije Bajagić i Joko Ono. Religija i duhovnost su srž dobrog broja radova na bijenalu. Sve više i više umetnika integriše u svojim radovima teme vezane za životnu sredinu i pitanja vezana za globalizaciju. Naravno, sama umetnost je važan izvor istraživanja i proveravanja za dobar broj savremenih umetnika.

■ **Da li izložba veliča raznovrsnost zato što je javnost širom sveta nerazpoložena prema raznovrsnosti?**

- Današnja globalizacija, po širini i jačini svojih manifestacija, može da izazove neku rezervu i neku uzdržanost kod ljudi i može delovati kao opasna sila pogotovo kad je reč o životnoj sredini, ali globalizacija se takođe može videti i kao jedna prihvaćena stvarnost u mnogim slučajevima i čak kao neka šansa. Iako se globalizacija može smatrati znakom izjednačavanja,

● *Danas nijedan pokret ili domen, sam za sebe, nije vezan za neki geografski centar, za neko kulturno središte, ne dominira u svetu umetnosti za razliku od onih doba kad su različite umetničke pojave kao što su impresionizam, kubizam, simbolizam, nadrealizam, pop-art, minimalizam, konceptualna umetnost... izvoženi u zemlje na periferiji*

Umetnik ne okleva

Daniel i Guran Kvaran u intervjuu za *Danas* podsećaju da se umetničko delo gradi od polazišta u stvarnosti uključujući tehniku i medijum. „U svojoj karijeri umetnik može da istražuje široke mogućnosti postupaka i tehnologija koje može da usvoji i unutar kojih može da se kreće. U svom istraživanju i svom stvaralačkom postupku on neće oklevati da se okruži saradnicima, istraživačima i stručnjacima umetničkih i naučnih disciplina. Umetnik ima priliku da oko sebe stvori jednu privremenu zajednicu čiji se raspored menja u zavisnosti od projekta. Savremena umetnost bavi se logikom istiskivanja, otvaranja, neprestanog uzajamnog oplodavanja u čemu počasno mesto zauzimaju hibridne forme i hibridni sistemi“, ističe autorski duo 57. Oktobarskog salona.

DANIEL I GUNAR KVARAN

Radeći u svetu savremene umetnosti već godinama imali smo prilike da radimo sa mnogim umetnicima

jednolike što ona jeste u mnogim slučajevima, globalizacija takođe može da naglasi raznovrsnost jezika, kultura i umetničkih stvaralaštava. Na ovoj izložbi primamo, manje više, zdravo za gotovo da živimo u svetu velike raznovrsnosti.

■ **Na izložbi će svoje radove izložiti slavni umetnici/ce zvučnih imena. Da li ste saradivali s nekim od njih i ako jeste molila bih vas da ukratko provedete beogradsku publiku kroz osobnosti njihovog opusa kao i da objasnite šta je vas lično privuklo ovim autorima?**

- Radeći u svetu savremene umetnosti već godinama imali smo prilike da radimo sa mnogim umetnicima. Neki od njih su postali više slavni nego drugi. Islandski pop umetnik Ero je sa nama maltene od početka. Prvo kao naš mentor, a onda kao saradnik. Već krajem osamdesetih godina prošlog veka radili smo sa konceptualnim umetnicima i sa osnivačicom umetnosti uputstava Joko Ono. Radili smo sa njom ne samo kao kustosi nego i kao modeli za jednu od njenih najimpresivnijih skulpturalnih instalacija *Ugrožene vrste*. Radili smo sa umetnicima kakav je Lari Bel jedan od izumitelja minimalizma, sa Tomom Saksom (Tom Sachs) koji je izumeo lični vid *brikolaž arta*, sa Sidni Šerman (Sindy Sherman) i njenim visoko originalnim performansima fotografije i pitanjima identiteta. Sa Takašijem Murakamijem (Takashi Murakami), japanskim post-pop umetnikom koji se napaja japanskom mangom i koji kritički razmatra globalna pitanja životne sredine, kao i sa Anselmom Kiferom (Anselm Kiefer) koji već dugo istražuje krivicu i sramotu Nemačke u *Drugom svetskom ratu* i tako stvara jedinstveni odnos između književnosti i vizuelnih umetnosti.

■ **Novinari, pa i neki stručnjaci bili su unekoliko iznenađeni idejom vašeg koncepta budući da kakofonija, višeglasje, raznolikost u većini radova na umetničkoj sceni danas i pogotovo u Srbiji predstavljaju „opšte mesto“. Šta je lično uticalo na vas da ponovo otvorite ovu temu?**

- Danas nijedan pokret ili domen, sam za sebe, nije vezan za neki geografski centar, za neko kulturno središte, ne dominira u svetu umetnosti za razliku od onih doba kad su različite umetničke pojave kao što su impresionizam, kubizam, simbolizam, nadrealizam, pop-art, minimalizam, konceptualna umetnost... izvoženi u zemlje na periferiji. Tada su te zemlje optužene da su provincijalne. Nekadašnja uspravna hijerarhija zamenjena je vodoravnom i centri su svugde i nigde. U ovom svetskom prostoru koji ima mnogo centara i koji je egalitaran u svojim načelima, svi žanrovi, postupci i načini razmene postoje istovremeno. Oni se napajaju iz lokalnih kultura koji im služe kao spoljašnje odrednice ili izvori. Mora se uvideti da su zapadnjačke ideje o umetnosti sa naglaskom na originalnosti postale univerzalna vrednost. Ipak jasno je da iz te međunarodne pozornice, iz tog međunarodnog domena nije izrastao nijedan zajednički entitet.

PRATEĆI PROGRAM

Razgovori o umetnosti:

Umetnost je naš posao

Ove godine u okviru Oktobarskog salona, 16. septembra od 10 do 14 sati u *Dvorani Kulturnog centra Beograda (Kolarčeva 6)* održaće se prateći program razgovora na temu *Umetnost je naš posao (Promene i izazovi u savremenom umetničkom okruženju)*.

Razgovori će okupiti umetnike, kustose, art menadžere, galeriste i art kritičare iz Srbije i sveta koji će kroz kratke prezentacije i razgovor s publikom ponuditi svoje viđenje današnjih svetskih kretanja na tržištu umetnosti, ispitujući različite aspekte kao što su: *kontekstualizacija, eventizacija, monetizacija, festivalizacija, komunikacija i promocija umetnosti*.

U programu *Umetnost je naš posao* učestvovali će Gunar Kvaran, jedan od ovogodišnjih kustosa Oktobarskog salona, kustos *Muzeja savremene umetnosti* u Oslu, Fabris Iber - umetnik iz Francuske, učesnik Oktobarskog salona, Srđan Šaper - vlasnik galerije *Novembar* u Beogradu, *Nina Lalić* - brend strateg i kolekcionar moderne srpske umetnosti iz *San Franciska*, *Tom Saks* - umetnik iz *SAD*, učesnik *Oktobarskog salona* i *Aleksandra Lazar* - direktor i kustos galerije *Drina* u Beogradu. Moderatorica razgovora je *Milena Trobozić Garfild*.

U drugom delu programa kritičarka *Dženifer Rajzer* iz *San Franciska*, jedna od članica rukovodećeg tima *Burning Man* i autorka knjige *Burning Man, Art on Fire*, govoriće o genezi fenomena *Burning Man*. Kad je 1990-ih godina prebačen sa plaže u *San Francisku* u pustinju u *Nevadi*, ovaj popularni umetnički događaj izrastao je u globalno prepoznatljiv umetnički pokret koji posećuje stotine hiljada ljudi kao i neki od najuticajnijih predstavnika nove tehnološke elite iz *Silikonske doline*.

Posle prve muzejske prezentacije u galeriji *Remnik*, u okviru *Smitsonijan muzeja* u *Vašingtonu* u junu ove godine, fenomen „*Burning Man*“, najvećeg umetničkog pokreta u svetu, biće predstavljen i beogradskoj publici ovogodišnjeg 57. Oktobarskog salona.

Hibridna slika 72 umetnika Oktobarca

Vizuelni identitet ovogodišnjeg, 57. Oktobarskog salona - *Čudo kakofonije* osmislila je agencija *New Moment*, a čini ga hibridna slika sastavljena od 72 segmenta portreta umetnika. Pristup

dizajnera bio je da vizual tretira kao inovativni umetnički rad koji ima svoju priču, interakciju sa publikom, multimedijalni karakter i mogućnost prikazivanja kroz sve kanale komunikacije.